

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 3288
Tarih : 30.09.2019

19311

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Fahrettin KOCA tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer ÖCALAN

Şanlıurfa Milletvekili

Sağlık Bakanlığı 2011 yılında kanser hastalığının ortalamanın üstünde olduğu Kocaeli, Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli bölgesi ile kıyaslama bölgesi olarak seçtiği Antalya ilini kapsayan geniş bir halk sağlığı araştırması başlattı. Araştırma 16 farklı alt projeden oluşuyordu. Gıda ve su alt projesi kapsamında binlerce örnek alınıp Bülent Şık'ın yöneticilerinden olduğu Akdeniz Üniversitesi Gıda Güvenliği ve Tarımsal Araştırmalar Merkezi'nde analiz edildiğinde, 16 ayrı alanda yapılan kapsamlı çalışmalardan elde edilen sonuçları korkunç bir halk sağlığı riskinin olduğunu açığa çıkarmıştır. 2015 yılındaki araştırmanın sonuçları Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanmayınca, araştırmanın içinde yer alan, ancak Barış Bildirisi'ne imza attığı için söz konusu araştırma dâhil tüm projelerden uzaklaştırılan Bülent Şık, elindeki verileri inceleyerek bilim insanı sorumluluğuyla halkın nasıl bir tehditle karşı karşıya olduğuna ilişkin bilimsel verileri Nisan 2017 tarihinde *Cumhuriyet* gazetesinde yayımlayınca hakkında derhal soruşturma başlatılarak, göreve ilişkin bilgilerin açıklanması suçundan 1 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırılmıştır.

Araştırma, köy ve mahalle bazında binlerce yerleşim bölgesinden hane bazında yapılan bu çalışmalara çevresel ortamlardan alınan örnekleri kapsayan geniş bir çalışmayı kapsamaktadır. Araştırmanın amacı çevresel ortamlardaki kanserojen madde kirliliğinin ne düzeyde olduğunu

ve o bölgelerde yaşayan insanların soludukları hava, içtikleri su, yedikleri gıdalarla bünyelerinde kansere neden olan kimyasal maddeleri alıp almadıklarını belirlemektir.

Çalışmada toprak, su, gıda, hava, atık su ve Saroz, İzmit, Antalya körfezindeki deniz suyu ile kabuklu deniz canlıları ile balıklarda kansere yol açan kimyasal maddelerin kalıntıları, yüksek gerilim hatlarından doğan kanser riski, atık su arıtma tesislerinden deşarj edilen su ve akarsuların dip çamurları analizi, havadaki toz parçacıklarına yapışan ve solunum yoluyla bünyemize aldığımız kanserojen kimyasalların araştırılması gibi çok spesifik araştırmalar yapılmıştır.

Araştırmada binlerce hanede yapılan anket ve tarama çalışmaları ile ailelerin soy geçmişlerinde kanser vakalarının görülüp görülmediği, aynı hanelerde yaşayan insanların vücutlarından alınan örneklerde ağır metal ve eser elementlerin bulunup bulunmadığı da analiz edilerek, aynı bölgelerden alınan hava, toprak, yeraltı ve yerüstü suları, çeşitli gıda örneklerinde kanserojen kimyasal maddelerin ne düzeyde bulunduğu araştırılması da yapılmıştır.

Yine araştırma kapsamında 1440 tane farklı su örneği üzerinden arsenik, kurşun, civa, alüminyum, demir, bakır gibi 26 tane toksik elementin araştırması yapılmıştır. Bunlar içinden sadece arsenik, kurşun ve alüminyum olup olmadığı tespit edilirken, Kırklareli, Edirne, Tekirdağ ve Kocaeli'ndeki arsenik, kurşun ve alüminyum kirliliğini, ağır sanayinin olmadığı Antalya'yla kıyasladığımızda anormal bir fark olduğu tespit edilmiştir. Antalya'da 569 farklı noktadan alınan su örneklerinden 20 tanesinde tespit edilebilir arsenik kalıntı bulunurken Ergene havzasından alınan 764 su örneğinin 316'sında arsenik tespit edilmiştir. Kocaeli'nde 106 farklı yerleşim noktasından alınan örneklerin yüzde 9'u sınır değerini aşan miktarda olmak üzere yüzde 46'sında alüminyum içerdiği tespit edilmiştir.

Her satırı kendi içinde önemli sonuçlar içeren kamuoyunda sıkça tartışılan Sağlık Bakanlığı'na yürütülen çalışmaların 2015 yılı sonu itibariyle bittiği ifade edilmesine rağmen sonuçları ve sonuçlarına ilişkin alınan ve alınması gereken tedbirler kamuoyu ile paylaşılmamaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Sağlık Bakanlığı'nın 2011-2015 yılları arasında yürüttüğü ve ana başlığı "Kocaeli, Antalya, Tekirdağ, Edirne, Kırklareli İllerinde Çevresel Faktörlerin ve Sağlık Üzerine Etkilerinin Değerlendirilmesi" olan araştırma projesi sonuçlandı mı? Söz konusu Projeye ilişkin çalışmaları hâlâ devam ediyor mu? Devam ediyorsa hangi aşamadadır?

19311

- 2- Söz konusu rapor bağlamında toplam 16 farklı araştırma başlığı olduğu ifade edilmektedir. Bu araştırma konuları hangileridir?
- 3- Araştırmada edinilen bilgi ve bulguların kamuoyu ile paylaşılmamasının gerekçesi nedir?
- 4- Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre; içme suyunun arsenik, kurşun, alüminyum gibi yüksek düzeyde tehlike barındıran kanserojen maddelerle kirlenmiş, kirletilmiş olduğu 52 yerleşim bölgenin tespit edildiği ifade edilmektedir. Söz konusu 52 yerleşim yerleri hangileridir? Bakanlığınızca bu konu ile ilgili herhangi bir tedbir alınmış mıdır? Alınmışsa söz konusu tedbirler nelerdir?
- 5- Araştırma kapsamında 1440 tane farklı su örneği üzerinden arsenik, kurşun, civa, alüminyum, demir, bakır gibi 26 tane toksik elementin araştırması hangi illerde yapılmıştır? Bunun sonuçları nelerdir?
- 6- Antalya'da 569 farklı noktadan alınan su örneklerinden sadece 20 tanesinde, Ergene havzasından alınan 764 su örneğinin 316'sında arsenik tespit edildiği iddiası doğru mudur? Doğru ise bu konuda hangi önlemler alınmıştır?
- 7- Yine Kocaeli'nde 106 farklı yerleşim noktasından alınan örneklerin yüzde 46'sında alüminyum tespit edildiği iddiası doğru mudur? Doğru ise bu konuda hangi önlemler alınmıştır?
- 8- Kocaeli'nde hava ölçümlerinden 1380 farklı gıda örneğinde pestisit analizi yapıldığı ve örneklerin yüzde 17'sinde yasal mevzuatın kabul ettiğinin üstünde kimyasal kalıntı tespit edildiği iddiası doğru mudur? Doğru ise bu konuda hangi önlemler alınmıştır? Bu konuda Tarım ve Orman Bakanlığı gerekli önlemlerin alınması için bilgilendirilmiş midir?